

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEMET

KVARTALSRAPPORT FÖR SSM

**Framsteg med det
praktiska genomförandet
av förordningen om den
gemensamma tillsynsmekanismen**

Under 2014 kommer alla
ECB:s publikationer
att ha ett motiv hämtat
från 20-eurosedeln.

2014 / 1

© Europeiska centralbanken, 2014

Besöksadress Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Tyskland
Postadress Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Tyskland
Telefon +49 69 1344 0
Webbplats <http://www.ecb.europa.eu>

Alla rättigheter förbehålls. Återgivande i utbildningssyfte och för icke kommersiella ändamål är tillåtet under förutsättning att källan anges.

ISBN 978-92-899-1183-2 (onlineversion)
ISSN 2315-3814 (onlineversion)
EU katalognummer QB-BM-14-001-SV-N (onlineversion)

HUVUDBUDSKAP

Detta är den första kvartalsrapporten till Europaparlamentet, rådet och kommissionen om framstegen i genomförandet av förordningen om den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM-förordningen). Rapporten, som krävs i SSM-förordningen, täcker inte bara de tre månaderna fram till den 3 februari 2014, utan även de förberedelser som ECB gjort i nära samarbete med nationella tillsynsmyndigheter och centralbanker sedan eurotoppmötet den 29 juni 2012.

De övergångsstrukturer som ECB har inrättat för att förbereda starten av den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) har redan gjort stora framsteg. Detta ledde till att SSM-förordningen kunde träda i kraft på ett smidigt sätt den 3 november 2013. Några av dessa anges nedan.

- SSM:s tillsynsmodell är i stort sett utvecklad, vilket återspeglas i utkastet till SSM:s tillsynsmanual. Den omfattar alla SSM:s uppgifter och tillsynsförfaranden och samarbetet mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna.
- Manualens viktigaste koncept är att gemensamma tillsynsgrupper direkt ska utöva direkt tillsyn över de runt 130 banker som bedöms som ”betydande” i enlighet med SSM-förordningen. Vid tillsynsnämndens första möte angavs hur de gemensamma tillsynsgrupperna skulle sammanställas.
- Utkastet till ECB:s ramförordning om SSM har färdigställts och kommer att bli föremål för ett offentligt samråd innan det antas. Enligt SSM-förordningen åläggs ECB att anta och offentliggöra denna ramförordning före den 4 maj 2014.
- Ramverket för tillsynsrapportering inom SSM, där det anges vilka uppgifter som behövs för SSM:s tillsynsmodell, har i stort sett definierats.
- Den ingående bedömningen av de banker som sannolikt kommer att bedömas vara betydande (och som följaktligen är föremål för ECB:s direkta tillsyn) lanserades offentligt i oktober 2013. Det hölls möten med de verkställande direktörerna för de 124 bankgrupper som är föremål för bedömningen. Europeiska bankmyndigheten (EBA) har samordnat arbetet med att definiera de viktigaste delarna av stresstestet, en av de två kompletterande pelarna i den ingående bedömningen.
- En inledande kartläggning av banksystemet i euroområdet har gjorts. För detta ändamål har en katalog skapats över alla granskade institut som faller under SSM:s tillsynsområde i euroområdet, inklusive uppgifter om intern struktur och sammansättningen av alla bankgrupper i euroområdet. Fastställandet av betydande banker kommer att ske i enlighet med SSM-förordningen så snart alla uppgifter finns tillgängliga.

- Personalrekryteringen till SSM-strukturerna går som planerat. Responsen på rekryteringsannonserna har hittills varit utmärkt. Detta gäller även för poster till chefspositioner på mellannivå och högre nivå.
- Det interna förberedelsearbetet på ECB är långt framskridet på många områden, t.ex. IT-infrastrukturer, lokaler, intern och extern kommunikation, logistikorganisation samt juridiska tjänster och statistik.

Den 16 december 2013 utnämnde EU-rådet Danièle Nouy till första ordförande för tillsynsmyndigheten.¹ Danièle Nouy påbörjade sin tjänst den 2 januari 2014. Tillsynsmyndigheten höll sitt första sammanträde den 30 januari 2014 och fattade en rad formella beslut beträffande det operativa genomförandet av SSM-förordningen.

1 INLEDNING

I SSM-förordningen² krävs att ECB från och med den 3 november 2013 ska sända kvartalsrapporter till Europaparlamentet, rådet och kommissionen om framstegen i det praktiska genomförandet av SSM-förordningen.

I enlighet med ansvarighetsarrangemangen med Europaparlamentet³ och EU-rådet⁴ ska kvartalsrapporterna framför allt omfatta

- interna förberedelser, organisation och arbetsplanering,
- konkreta arrangemang för att uppfylla kraven på att skilja penningpolitik från tillsynsfunktionen,
- samarbete med andra nationella behöriga myndigheter eller behöriga EU-myndigheter,
- eventuella hinder som ECB mött under förberedelserna av sina tillsynsuppgifter,
- eventuella källor till oro eller ändringar i uppföranderegler.

SSM:s första kvartalsrapport omfattar inte bara perioden från den 3 november 2013 till den 3 februari 2014, utan även förberedelserna sedan eurotoppmötet den 29 juni 2012. Rapporten har

¹ Se rådets genomförandebeslut av den 16 december 2013 om genomförande av rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut (EUT L 352, 24.12.2013, s. 50).

² Rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut (EUT L 287, 29.10.2013, s. 63).

³ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet och Europeiska centralbanken om det praktiska genomförandet av demokratiskt ansvarsutkrävande och tillsyn av utövandet av de uppgifter som ECB tilldelats inom ramen för den gemensamma tillsynsmekanismen (EUT L 320, 30.11.2013, p. 1).

⁴ Samförståndsavtal mellan EU-rådet och Europeiska centralbanken om samarbete i förfaranden som berör den gemensamma tillsynsmekanismen, som trädde i kraft den 12 december 2013 (endast på engelska).

upprättats av ECB-anställda och godkänts av tillsynsnämnden efter samråd med ECB-rådet. Den andra kvartalsrapporten kommer att publiceras i maj 2014.

2 STYRNING

2.1 STYRNING AV DET FÖRBEREDANDE ARBETET SEDAN SOMMAREN 2012

I nära samarbete med nationella tillsynsmyndigheter tog ECB initiativet till det förberedande arbetet för att upprätta SSM efter eurotoppmötet den 29 juni 2012. Förberedelserna har styrts av en högnivågrupp för tillsyn, under ledning av ECB:s ordförande. I gruppen har företrädare från nationella behöriga myndigheter och centralbanker i euroområdet ingått. En arbetsgrupp för tillsyn, i vilken högre representanter för de nationella behöriga tillsynsmyndigheterna och de nationella centralbankerna ingår, har genomfört de tekniska förberedelserna och rapporterat till högnivågruppen. Av arbetsgruppen bildades också ett projektteam för att främja kommunikation och samarbete mellan tillsynsmyndigheterna och ange inriktning för all personal som arbetar med förberedelserna, inklusive tillsynspersonal som beviljats tjänstledighet från den nationella behöriga myndigheten för att arbeta på ECB. Arbetsgruppen organiserade det tekniska arbetet i fem uppgiftsgrupper (WS1 till WS5), med fokus på följande:

- en inledande kartläggning av banksystemet i euroområdet (WS1),
- SSM:s rättsliga ram (WS2),
- utarbetandet av en tillsynsmodell för SSM (WS3),
- utarbetandet av en modell för tillsynsrapportering för SSM (WS3),
- de inledande förberedelserna för den ingående bedömningen av kreditinstitut (WS5).

2.2 UPPRÄTTANDE AV BESLUTSSTRUKTUR FÖR SSM

2.2.1 UTNÄMNING AV ORDFÖRANDE OCH VICE ORDFÖRANDE

Den 16 december 2013 utnämnde EU-rådet Danièle Nouy till tillsynsnämndens första ordförande. Utnämningen av Danièle Nouy hade föreslagits av ECB-rådet den 20 november 2013 efter ett öppet urvalsförfarande och godkändes av Europaparlamentet den 11 december. Utnämningen skedde efter ett snabbförfarande men i enlighet med de steg som föreskrivits i SSM-förordningen och i överenskommelse med Europaparlamentet och EU-rådet.

Tillsynsnämndens vice ordförande ska utses bland ledamöterna i ECB:s direktion. Den 22 januari 2014 föreslog ECB-rådet att utse Sabine Lautenschläger, som nyligen utnämndes till

ledamot av direktionen, till vice ordförande för tillsynsnämnden. En utfrågning av Sabine Lautenschläger vid Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor (ECON) har planerats den 3 februari 2014. Europaparlamentet och EU-rådet kommer att besluta om godkännandet av den kandidat som ECB föreslagit.

2.2.2 TILLSYNSNÄMNDEN OCH STYRKOMMITTÉN

I linje med SSM-förordningen ska planering och genomförande av de tillsynsuppgifter som ECB tilldelas i sin helhet utföras av tillsynsnämnden som är ett internt ECB-organ. Efter utnämningen av ordförande ombads de nationella behöriga myndigheterna att utnämna var sin representant. Om den behöriga myndigheten inte är en nationell centralbank kan ledamöterna i tillsynsnämnden besluta att ta med en representant från det landets nationella centralbank. I sådana fall ska dessa representanter betraktas som en enda ledamot vid omröstning.

I SSM-förordningen krävs att ECB-rådet antar interna regler där förhållandet till tillsynsnämnden fastställs i detalj. I enlighet därmed ändrade ECB-rådet ECB:s arbetsordning den 22 januari 2014. De ändrade reglerna fastställer särskilt samspelet mellan ECB-rådet och tillsynsnämnden inom ett invändningsfritt förfarande. Under detta förfarande kommer utkast till beslut från tillsynsnämnden att betraktas som antagna om inte ECB-rådet invänder mot dem inom en fastlagd tidsperiod, som ej överstiger 10 arbetsdagar. För att korrekt återspegla ECB-rådets ansvar för ECB:s interna organisation och dess beslutande organ, i enlighet med ECBS-stadgan, har vissa regler för tillsynsnämndens förfaranden införlivats i ECB:s arbetsordning.

I SSM-förordningen krävs även att tillsynsnämnden antar en egen arbetsordning, som ska vara förenlig med ECB:s egen reviderade arbetsordning. De kommer att innehålla regler för val av ledamöter till styrkommittén, som kommer att bistå tillsynsnämnden. Styrkommittén ska inte ha fler än 10 ledamöter, ordföranden och vice ordföranden och en ECB-representant medräknade, och dess sammansättning ska garantera en rättvis balans och rotation mellan de nationella behöriga myndigheterna. Utkastet till dessa regler gjordes av personal vid ECB och diskuterades med arbetsgruppen för tillsyn och högnivågruppen för tillsyn i december 2013. En preliminär diskussion ägde rum vid tillsynsnämndens första sammanträde den 30 januari 2014. Styrkommittén förväntas bli inrättad i februari 2014.

Även om SSM-förordningen inte uttryckligen innehåller uppföranderegler för ledamöterna i tillsynsnämnden så hänvisar den till vissa etiska regler som kommer att gälla för dem (särskilt vad gäller intressekonflikter som kan komma att uppstå vid annan senare anställning). Det finns uppföranderegler för både ECB-rådet och ECB:s direktion. Följaktligen beslutades att separata uppföranderegler skulle gälla för tillsynsnämnden. För att på bästa sätt återspegla

tillsynsnämndens speciella ställning inom ECB:s organisation, diskuterade tillsynsnämnden vid sitt första möte den 30 januari 2014 ett preliminärt förslag till uppföranderegler för sina ledamöter.

2.2.3 MEDLINGSPANEL OCH ADMINISTRATIV OMRÖVNINGSNÄMND

Enligt SSM-förordningen ska ECB upprätta en **administrativ omprövningsnämnd** som ska ha i uppgift att genomföra interna administrativa granskningar av beslut som fattats av ECB under tillsynsarbetet. Detta interna organ ska bestå av fem personer med tillräcklig erfarenhet inom bankområdet och andra finansiella tjänster och ha till uppgift att på begäran av den berörda banken granska alla tillsynsbeslut. Omfattningen av omprövningen bör hänföra sig till den processrättsliga och materiella överensställningen av sådana beslut med SSM-förordningen. I den administrativa omprövningsnämndens arbetsordning kommer i detalj att fastställas vilka förfaranden som ska följas på detta område. Arbetsgruppen för tillsyn och högnivågruppen för tillsyn diskuterade i december 2013 och januari 2014 ett förslag till rättsakt som ECB-rådet kommer att behandla.

I syfte att säkerställa åtskiljningen mellan tillsynsfunktioner och penningpolitiska funktioner föreskriver SSM-förordningen ytterligare ett internt organ, en **medlingspanel**. Denna panel ska, om en nationell behörig myndighet så begär, lösa meningsskiljaktigheter avseende en invändning från ECB-rådet mot förslag till beslut från tillsynsnämnden. I medlingspanelen ska en ledamot per deltagande medlemsstat ingå och dessa ska utses bland ledamöterna i ECB-rådet och tillsynsnämnden. Arbetsgruppen och högnivågruppen för tillsyn diskuterade i december ett förslag till arbetsordning för medlingspanelen som kommer att behandlas i ECB-rådet.

3 RÄTTSLIG RAM

För att ECB ska kunna överta de uppgifter som den tilldelas genom SSM-förordningen måste ett antal ECB-rättsakter antas före den 4 november 2014.

3.1 ECB:S RAMFÖRORDNING OM SSM

SSM-förordningen föreskriver att ECB, i samråd med nationella behöriga myndigheter och på grundval av ett förslag från tillsynsnämnden, anta en ram för att organisera de praktiska formerna för genomförandet av artikel 6 i SSM-förordningen (avser samarbetet mellan ECB och samråd med de nationella behöriga myndigheterna). Denna ram kommer att utgöras av en ECB-förordning (ramförordningen). Utkastet till denna ramförordning kommer att bli föremål för

offentligt samråd i början av 2014. ECB måste anta denna ramförfordning före den 4 maj 2014. I enlighet med vad som sagts tidigare i texten har en speciell uppgiftsgrupp (WS2) upprättats för att underlätta dessa rättsliga förberedelsearbeten och för att ge rättslig rådgivning under förberedelserna. Denna grupp består av rättsexperter från ECB och de nationella behöriga myndigheterna.

Ramförfordningen har som främsta syfte att fastställa formerna för samarbetet mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna.

Ramförfordningen kommer uttryckligen att omfatta de aspekter som tas upp i artikel 6.7 i SSM-förfordningen, i vilken anges att ramen åtminstone ska innefatta

- metoden för bedömning av om ett institut ska betraktas som betydande,
- samarbetsförfaranden för tillsyn av betydande kreditinstitut,
- samarbetsförfaranden för mindre betydande institut.

Ramförfordningen ska också bemöta aspekter som går utöver de som uttryckligen nämnts i artikel 6 i SSM-förfordningen. Sådana aspekter omfattar t.ex. frågor avseende förfaranden för utredningsbefogenheter, tillstånd, kvalificerade innehav, återkallelse av tillstånd samt system för administrativa sanktioner, makrotillsyn och nära samarbete. Ramförfordningen kommer även att fastställa de huvudsakliga reglerna för rättssäkerhet för antagande av ECB:s tillsynsbeslut, dvs. rätten att höras, tillgång till akter, språkordning.

Innan ECB antar ramförfordningen ska den genomföra ett öppet offentligt samråd.⁵ Det offentliga samrådet lanseras den 7 februari 2014 efter att tillsynsnämnden under sitt första möte godkänt utkastet till ramförfordning. Före lanseringen av det offentliga samrådet överlämnades utkastet till ramförfordning till Europaparlamentets ansvariga utskott, utskottet för ekonomi och valutafrågor (ECON), i enlighet med de berörda förfarandena för interinstitutionella avtal mellan ECB och Europaparlamentet.

Därutöver kommer en offentlig utfrågning att hållas på ECB i Frankfurt den 19 februari 2014, då berörda parter kommer att kunna ställa frågor om utkastet till ramförfordning.

⁵ I enlighet med artikel 4.3 i SSM-förfordningen.

3.2 INTERNA REGLER OM ÅTSKILJNING FRÅN DEN PENNINGPOLITISKA FUNKTIONEN

I SSM-förordningen krävs att ECB-rådet ska anta och offentliggöra interna regler för att säkerställa åtskiljningen mellan tillsynsfunktioner och penningpolitiska funktioner och andra uppgifter som ECB utför, inbegripet regler om tystnadsplikt och utbyte av information.

Arbetet med att utarbeta interna regler har börjat. Reglerna ska säkerställa denna åtskiljning genom en kombination av organisatorisk åtskiljning och segregation av informationsflöden.

I enlighet vad som sagts tidigare i texten har en oberoende tillsynsnämnd, skild från ECB-rådet, upprättats för att utarbeta och fatta beslut. ECB-rådets överläggningar i tillsynsfrågor kommer att hållas skilda från andra frågor, med separata möten och dagordningar.

Vad gäller segregation av informationsflöden har ECB erfarenhet av att utveckla och leverera institutionella och operativa arrangemang som på ett säkert sätt håller isär information (t.ex. säkerställer kinesiska murar mellan ECB och ESRB-relaterad information). För att skilja på penningpolitiken och tillsynspolitikerna kommer de interna reglerna främst att bygga på ECB:s dokument- och arkivhanteringssystem, som har säkerhetssystem (tillträdesgrupper, tillträdesrätter) för att bevilja eller begränsa tillträde till vissa dokument och mappar, samt även ECB:s föreskrifter om insynsskydd, där det anges hur känslig information ska hanteras.

3.3 FÖRORDNING OM TILLSYNSAVGIFTER

Information om ECB-förordningen om avgifter finns i avsnitt 7.3.

3.4 BESLUT OM NÄRA SAMARBETE

I ramförordningen fastställs de operativa arrangemangen mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna i de medlemsstater som inte har antagit euron. Så snart en ordning om nära samarbete har etablerats kommer dock förfarandet för upprättande av nära samarbete att anges i ett särskilt ECB-beslut som ger en mer utförlig beskrivning än SSM-förordningen. Ett utkast till ECB-beslut om nära samarbete har förberetts och de formella aspekterna har fastställts i detalj. Dessa avser följande:

- begäran om att inleda ett nära samarbete
- ECB:s bedömning av sådana begäranden
- ett eventuellt upphävande och avslutande av ett nära samarbete.

Vidare innehåller utkastet till ECB-beslut en förteckning över alla dokument som ska bifogas till en begäran om att inleda ett nära samarbete, mallar för anmälan av en sådan begäran samt

intyg om överensstämmelse med nationella lagar. ECB förväntas anta detta förslag till beslut i februari 2014. ECB har ännu inte erhållit någon indikation på att det föreligger intresse att upprätta ett system med nära samarbete från en medlemsstat som inte har antagit euron. En ytterligare utmaning för ECB i förberedelserna är osäkerheten om vilka nya frågor som en möjlig aktivering av överenskommelser om nära samarbete skulle kunna medföra.

4 SSM:S TILLSYNSMODELL

En av huvudprioriteringarna i förberedelsearbetet har varit att utveckla de viktigaste punkterna i den operationella tillsynsmodell som ska tjäna som vägledning för SSM:s funktion. Detta arbete har utförts av en speciell uppgiftsgrupp (WS3) och återspeglas i SSM:s tillsynsmanual.

4.1 SSM:S TILLSYNSMANUAL

SSM:s tillsynsmanual omfattar allmänna principer, processer och förfaranden samt även metod för tillsynen av betydande och mindre betydande institut, med hänsyn till principerna för SSM:s funktionssätt. I den beskrivs samarbetsformerna inom SSM och med myndigheter utanför SSM. SSM:s tillsynsmanual är i första hand en intern handling för personalen men det är tänkt att en omfattande version ska utarbetas för offentligt bruk.

En väsentlig del av tillsynsmanualen avser SSM:s översyns- och utvärderingsprocess (SSM SREP). Den har tagits fram för att vägleda tillsynsgranskningen av betydande och mindre betydande institut och de särskilda extra kapitalbaskraven för instituten, offentliggörande, likviditetskrav och andra åtgärder vid behov.⁶ SREP omfattar följande:

- ett riskbedömningssystem (RAS)
- en metod för kvantifiering av kapital och likviditetsbuffertar (SREP-kvantifiering)
- ett tillvägagångssätt för att integrera RAS, SREP-kvantifieringen och resultaten av stresstesterna.

För SREP kommer ett integrerat tillvägagångssätt att användas som bygger på en stor mängd information från RAS, kvantifieringarna av kapital och likviditetsbuffertar (inklusive bankernas interna kapitalutvärderingsprocess (ICAAP) och interna likviditetsutvärderingsprocess (ILAAP) samt top-down resultat av stresstesterna. Detta kommer att kombineras för att på ett meningsfullt sätt kvantifiera lämpliga kapital- och likviditetsnivåer och utveckla en undersökningsplan med tanke på den bredare riskbedömningen enligt andra pelaren i

⁶ I enlighet med artikel 4.1 f. i SSM-förordningen.

Baselregelverket, såsom dessa har genomförts i EU genom kapitalkravsdirektivet och förordningen om kapitalkrav för kreditinstitut (CRD IV-paketet).

En integration av dessa dimensioner uppnås på risk-för-risk nivå och på totalrisknivån.

4.2 GEMENSAMMA TILLSYNSGRUPPER

Inom SSM kommer den operativa tillsynen av varje betydande bankgrupp eller kreditinstitut att genomföras av en gemensam tillsynsgrupp. Varje gemensam tillsynsgrupp kommer att ledas av en ECB-samordnare och kommer att bestå av ett antal högt kvalificerade tillsynspersoner från både ECB och de nationella behöriga myndigheterna från deltagande medlemsstater. De har ansvar för att planera och genomföra det årliga tillsynsprogrammet för de institut gruppen fått sig tilldelade och se till att de beslut som fattats av tillsynsnämnden och ECB-rådet antas och genomförs. De gemensamma tillsynsgrupperna kan även föreslå ämnen för inspektioner på plats och följa upp sina observationer.

Konceptet med gemensamma tillsynsgrupper, som operativt instrument för överstatlig tillsyn, har utvecklats särskilt för SSM. Hittills har en överstatlig tillsyn endast kunnat genomföras av tillsynskollegier, bortsett från bilateralt samarbete. Jämfört med detta innebär konceptet med gemensamma tillsynsgrupper ett antal verkliga förbättringar.

Både storleken och sakkunskapen för varje gemensam tillsynsgrupp skräddarsys för det granskade institutets affärsmodell, riskprofil och geografiska spridning. Den ska omfatta alla personer från ECB och de nationella behöriga myndigheterna som arbetar med tillsynen av banken. Detta möjliggör ett integrerat tillvägagångssätt för tillsyn av banker med gränsöverskridande verksamhet och möjliggör för den gemensamma tillsynsgruppen att bedriva sina aktiviteter inriktat på institutets specifika riskprofil och säkerställa att institutet löpande och framöver uppfyller den rättsliga ramen och tillsynssystemet.

Den operativa ledningen av de gemensamma tillsynsgrupperna kommer att vara proaktiv. De gemensamma tillsynsgruppernas samordnare kommer vid behov att kunna reagera genom att justera tillsynsprofiler, ändra inriktning på den gemensamma tillsynsgruppens aktiviteter, underrätta ECB:s ledning eller, när så behövs, begära ytterligare upplysningar eller stöd från tillsynsnämnden eller ECB-rådet. Dessutom ska den gemensamma tillsynsgruppens samordnare leda sina team på personlig nivå, ge motivation och visa ledarskap.

För att bistå den gemensamma tillsynsgruppen och säkerställa enhetlig tillsyn tillhandahåller SSM ett omfattande nätverk av specialiserad sakkunskap och stöd. Så leds t.ex. den årliga planeringsprocessen för tillsynsverksamheter och organisationen av inspektioner på plats från centralt håll. Den gemensamma tillsynsgruppen kan begära mer assistans från ECB:s

horisontella funktioner om ytterligare stöd behövs på särskilda områden, t.ex. modell- eller riskrelaterade ämnen, rättsliga frågor eller policy och metodval.

Denna kombination av unika möjligheter gör att den gemensamma tillsynsgruppen kommer att bli det mest integrerade verktyget för överstatlig tillsyn. Det bör dock påpekas att en lyckad anställningsprocess är avgörande för hela projektet. För att kunna prestera optimalt behöver de gemensamma tillsynsgrupperna personal med mycket höga kvalifikationer. Detta gäller särskilt för de gemensamma tillsynsgruppernas samordnare, vilka måste ha kvalifikationer som inkluderar mycket god expertis inom tillsyn och erfarenhet av överstatlig ledning.

4.3 SSM:S RISKBEDÖMNINGSSYSTEM

SSM:s riskbedömningssystem har sina rötter i en kombination av kvantitativa indikatorer och indata av hög kvalitet. Det är inte enbart ett mekaniskt tillvägagångssätt utan lämnar snarare rum för bedömningar som styrs av klart definierade principer, dvs. begränsad prövning. Det har inrättats för att gälla alla SSM-banker, inte bara betydande banker, och kräver således ett proportionellt genomförande.

Metoden för riskbedömning av instituten under tillsyn har tagits fram för enskilda kategorier (affärsrisk, lönsamhetsrisk, kredit- och motpartsrisk inklusive kvarstående risk, ränterisker i låneboken, marknadsrisker, värdepapperiseringsrisker, operativa risker, försäkringsrisker, koncentrationsrisker (inter-risk), risker avseende intern styrning och riskhantering, likviditetsrisk samt risker avseende kapitalpositioner).

Huvudsyftet med SSM:s riskbedömningssystem är att i största möjliga omfattning ta hänsyn till både kvantitativa och kvalitativa indikatorer (inklusive sådana som rör framtiden) när man bedömer bankernas inneboende riskprofil, dess ställning gentemot sina konkurrenter och utsatthet för ett antal yttre faktorer. För de flesta dimensioner skiljer bedömningen på risknivåer och riskkontroll. Dessa aspekter kombineras därefter för att ge en bedömning av en särskild kategori och dessa bedömningar av enskilda kategorier integreras därefter i en övergripande bedömning.

4.4 SSM:S ÖVERSYNS- OCH UTVÄRDERINGSPROCESS

Den andra komponenten i metodutvecklingen omfattar kapitalbedömningen inom översyns- och utvärderingsprocessen (SREP), den tillhörande kvantifieringen av likviditetsbufferten, stresstestningens roll samt tillsynsåtgärder och kommunikation.

SREP-kvantifiering för kapital och likviditet integrerar på ett smidigt sätt all relevant och tillgänglig information. Ett sådant tillvägagångssätt är en kontinuerlig process i vilken riskbedömning och ICAAP/ILAAP-analyser bidrar till att producera en konsekvent bedömning av bankernas riskprofil.

Målet med detta integrerade tillvägagångssätt är att göra de fyra perspektiven (dvs. riskbedömning, SREP-kvantifiering av kapital och likviditet, top-down stresstestning och definition av program för tillsynsgranskning) till sammanhängande delar i SSM:s tillsynsstrategi och undvika alla kryphål, duplicering eller överlappning av uppgifter eller bedömningar och sammanföra alla aktiviteter till ett gemensamt arbetsflöde. Att vara konsekvent är också nödvändigt i de gemensamma tillsynsgrupperna eftersom var och en av dem kommer att sköta den dagliga tillsynen av betydande institut och vara ansvariga för de fyra komponenterna.

Det integrerade tillvägagångssättet bygger på riskbedömningssystemet med antagande av att det, för alla relevanta riskkategorier, kommer att ge en indikation på sårbarheter i det granskade institutet. Denna bedömning av de kombinerade effekterna av högre risker i bankens aktiviteter före övervägande av kapital- och likviditetspositioner är viktigt när man bedömer nivån på kapitalisering och likviditet eftersom tillsynsorganet bör räkna med att högre risknivåer backas upp av högre eget kapital.

4.5 PROCESSER OCH FÖRFARANDE FÖR TILLSYN SAMT FALLSTUDIER

Processer och förfaranden för tillsyn beskrivs i detalj i tillsynsmanualen. Nedan ges en översikt över de punkter som ingår.

- **Samarbete inom SSM:** De gemensamma tillsynsgruppernas ansvar för daglig tillsyn av betydande institut, förfaranden för tillsyn på konsoliderad respektive enskild nivå (dvs. på ett moderbolag och på enskild/undergruppskonsoliderad nivå med hänsyn till komponenterna av de grupper som är etablerade i länder i euroområdet men som inte är det land där moderbolaget har sin hemvist), förfaranden för att uppfylla kraven på samarbete med medlemsstater vars valuta inte är euron men där ett nära samarbete upprättats mellan ECB och den nationella behöriga myndigheten.
- **Roller, ansvar och förfaranden för beslutsfattande inom SSM:** Rättsliga sammanhang, stegen i beslutsprocessen (inklusive snabba beslutsförfaranden), språkordning inom SSM för kommunikation mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna i de deltagande medlemsstaterna.

- **Detaljerade SSM-processer och -förfaranden:** För tillsyn av betydande och mindre betydande institut enligt en typisk livscykel, verkställa tillsyn i medlemsstater med nära samarbete, för säkerställande av att tillsynen genomförs i enlighet med ECB:s standarder och att kvaliteten på tillsynen är tillräcklig.

För att finjustera tillsynsmanualen och pröva de gemensamma tillsynsgruppernas metoder och utformning ska fallstudier genomföras med sikte på att utvärdera effekterna av olika policyalternativ för det faktiska genomförandet. För de olika metodaspekterna används fallstudier på en konstant uppsättning institut.

4.6 SSM:S TILLVÄGAGÅNGSSÄTT FÖR INSPEKTIONER PÅ PLATS

I tillsynsmanualen beskrivs även tillvägagångssätt vid inspektioner på plats. Förutom att definiera sådana inspektioner och förklara vad som ska uppnås beskrivs i manualen även omfattningen av dessa och vilka typer som finns. Vidare förklaras hur de är organiserade, vilken teknik de använder och hur länge de normalt varar.

4.7 SPRÅKPOLICY

Den rättsliga ram som styr språkordningen för SSM är i första hand fastlagd i rådets förordning 1 från 1958 om vilka språk som ska användas av EU:s institutioner. Det finns 15 officiella språk i euroområdet och 24 officiella EU-språk i EU:s 28 medlemsstater.

Vid kommunikation mellan ECB och enheterna under tillsyn kan som regel dessa enheter vända sig till ECB på något av de officiella EU-språken och ECB kommer att svara på det språket. Beslut som berör de granskade enheterna eller andra personer (t.ex. styrelseledamöter, aktieägare med kvalificerade innehav) kommer ECB att fatta på engelska och det officiella språket i den medlemsstat där adressaten har sitt huvudkontor eller hemvist. Om ett beslut fattas på begäran av en enhet under tillsyn kommer det att antas på engelska och det språk som användes i denna begäran. ECB:s experter förväntar sig dock att ett antal kreditinstitut, främst de större, kommer att använda sig av engelska i kommunikationen mellan dem och ECB. När en ECB-rättsakt antas på engelska och något annat officiellt EU-språk, ska de olika språkversionerna vara lika giltiga. Kommunikationen mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna kommer i allmänhet att ske på engelska.

4.8 ÖVERGÅNGSPERIOD

Funktioner och uppgifter som ska utföras under övergångsperioden har fastslagits i en speciell kalender som uppdateras varje månad. En mer detaljerad huvudplan beskriver och håller koll på

vilka framsteg som görs inom samtliga aktiviteter, initiativ och samordningsinsatser inför SSM. Alla berörda områden bidrar till och har ansvar för denna huvudplan.

I ett särskilt kapitel av tillsynsmanualen beskrivs dessutom hur den gemensamma tillsynsmekanismen fungerar under perioden mellan SSM-fördragets ikraftträdande och det datum då SSM helt inleder sina tillsynsuppgifter och de arbetsuppgifter som ska utföras under den perioden.

5 INGÅENDE BEDÖMNING AV KREDITINSITUTEN

ECB och deltagande nationella behöriga myndigheter gör en ingående bedömning i linje med SSM-förordningen. Mer specifikt utför ECB bedömningen, utarbetar dess utformning och strategi, övervakar verkställandet av den i nära samarbete med nationella behöriga myndigheter, utför kontinuerlig kvalitetssäkring, samlar in och sammanställer resultaten samt offentliggör hela bedömningen. I denna samordnande roll assisteras ECB av en internationell konsultfirma som är specialiserad på analyser inom banksektorn, Oliver Wyman. De nationella behöriga myndigheterna utför arbetet på nationell nivå, utifrån centralt fastlagda statistikkrav och metoder. På det sättet kan man effektivt dra nytta av lokal kunskap och expertis under arbetet. De nationella behöriga myndigheterna assisteras också av oberoende revisorer eller konsulter. För att säkerställa ett konsekvent tillvägagångssätt i de olika länderna och bankerna har åtgärder för kvalitetssäkring införts.

ECB förväntar sig kunna offentliggöra resultaten av den ingående bedömningen innan den inleder sina nya tillsynsuppgifter i november 2014.

5.1 DEN INGÅENDE BEDÖMNINGENS MÅL OCH OMFATTNING

Den ingående bedömningen har tre mål:

- Det första är att främja transparens, dvs. förbättra kvaliteten på den tillgängliga informationen om bankers tillstånd.
- Det andra är att reparera balansräkningar, där så behövs, genom att identifiera och vidta de korrigerande åtgärder som krävs.
- Det tredje, som resultat av det första och andra, är att främja förtroendet för banksektorn

På ECB:s webbplats finns information om det allmänna tillvägagångssättet för den ingående bedömningen⁷.

Bedömningen omfattar 128 kreditinstitut i 18 medlemsstater och täcker cirka 85 % av banktillgångarna i euroområdet. Det är dessa banker som sannolikt kan betraktas som betydande i enlighet med SSM-förordningen. Den fullständiga och slutgiltiga listan över betydande banker, som kommer att sammanställas senare under 2014 när aktuell statistik finns tillgänglig, kommer kanske att vara kortare (se även avsnitt 7.1).

5.2 DE VIKTIGASTE DELARNA AV DEN INGÅENDE BEDÖMNINGEN

ECB kommer att se till att den ingående bedömningen är noggrann och omfattar de viktigaste riskkällorna. Den består av två huvudpelare som genomförs tillsammans i en central struktur vid ECB.

- För det första en **översyn av tillgångars kvalitet**, där ECB kommer att granska kvaliteten på bankernas tillgångar och öka transparensen i bankexponeringar. Denna granskning kommer att vara bred och omfattande och inbegripa kredit- och marknadsexponering, poster i och utanför balansräkningen samt inhemska och utländska exponeringar. Alla tillgångsklasser, inklusive nödlidande lån, omstrukturerade lån och statsexponeringar kommer att omfattas. Granskningsresultatet kommer att baseras på ett tröskelvärde på 8 % kärnprimärkapital, enligt 2014 års definition i CRD IV-paketet.
- För det andra ett **stresstest** som kommer att utföras i nära samarbete med EBA. ECB och EBA tillkännagav nyligen fler uppgifter om stresstestet, metoderna och tröskelvärdena för kapitalkraven (8 % respektive 5,5 % på kärnprimärkapital för grundscenariot och det negativa scenariot). Stresstestet för banker som genomgår den ingående bedömningen kommer att omfatta kapitalkrav som kan uppstå till följd av översynen av tillgångarnas kvalitet och slutresultatet kan därför bli mer krävande.

En riskbedömning ur ett tillsynsperspektiv skulle dessutom, beroende på tillgången till data, kunna vara till stöd för den ingående bedömningen genom en konsekvenskontroll för resultaten av de två huvudpelarna. Den skulle vara inriktad på bankens huvudrisker, inklusive likviditet, bruttosoliditet och finansiering. Den skulle omfatta en kvantitativ och kvalitativ analys baserad på bakåt- och framåtblickande information för att bedöma bankens verkliga riskprofil, dess ställning i förhållande till andra banker och dess sårbarhet mot yttre faktorer.

⁷ <http://www.ecb.europa.eu>

5.3 ORGANISERING AV DEN INGÅENDE BEDÖMNINGEN

För att uppnå målen för den ingående bedömningen måste den organiseras centralt och genomföras noggrant och konsekvent i alla deltagande medlemsstater. Den ingående bedömningen har organiserats på ett sätt som innebär ett konsekvent utförande av robusta metoder, effektiv styrning och lämpligt snabbt beslutsfattande.

Den centrala strukturen för styrning och genomförande av den ingående bedömningen består av tre olika skikt, kompletterat med motsvarande lokala nationella strukturer i var och en av de 18 deltagande medlemsstaterna.

Den ingående bedömningen styrs av en styrkommitté (Comprehensive Assessment Steering Committee, CASC), som lyder under tillsynsmyndigheten.⁸ CASC leds av tillsynsmyndighetens ordförande och ECB:s vice ordförande och består av fyra ECB-representanter och högnivårepresentanter från åtta nationella behöriga myndigheter.

Hela projektet leds av Jukka Vesala, som även är generaldirektör för GD Mikrotillsyn III. Som projektledare för den ingående bedömningen har Jukka Vesala uppsikt över de tekniska förberedelserna som utförs av två tekniska strukturer, det centrala projektledningskontoret (Central Project Management Office, CPMO) och stresstest-gruppen för ingående bedömningar (Comprehensive Assessment Stress Test Team, CAST). Han säkerställer sambandet mellan detta tekniska arbete och CASC och nära samverkan med EBA och länder utanför SSM som är involverade i den ingående bedömningen.

CPMO ansvarar för att införa kvalitetssäkring, definiera metodstandarder och ge innehållsmässig vägledning till nationella behöriga myndigheter för att säkerställa jämförbarhet och samstämmighet. Det består av ECB-personal (med stöd från externa konsulter) och upprätthåller förbindelser med, och övervakar arbetet som utförs av, de lokala nationella strukturerna för att se till att genomförandet fungerar väl. Landspecifika team bestående av ECB-personal har inrättats för att utföra inhemsk kvalitetssäkring, ge tekniskt stöd och säkerställa ett konsekvent genomförande av den ingående bedömningen på landsnivå.

CAST består av en extra ECB-representant, två representanter från EBA och två representanter från nationella behöriga myndigheter. Det ska ansvara för ett nära samarbete med EBA samt för de kopplingar mellan bedömningen av balansräkningarna och stresstestet som krävs.

⁸ CASC lydde under högnivågruppen för tillsyn tills tillsynsmyndigheten hade inrättats formellt.

6 ORGANISERING AV TILLSYNSFUNKTIONEN VID ECB

För utförandet av den nya tillsynsfunktionen har ECB inrättat fyra nya generaldirektorat och ett sekretariat, med en personalstyrka på sammanlagt ca 770 heltidsekvivalenter (FTE):

- Generaldirektoraten Mikrotillsyn I och II kommer att sköta den **direkta dagliga tillsynen av betydande banker**
- GD Mikrotillsyn III kommer att stå för den **indirekta tillsynen** av mindre betydande banker
- GD Mikrotillsyn IV kommer att hantera **horisontella** och specialiserade tjänster och kommer även att bistå de övriga generaldirektoraten i utförandet av deras funktioner.
- Ett särskilt sekretariat kommer att bistå tillsynsnämnden och tillhörande delstrukturer.

Rekryteringen till den gemensamma banktillsynsmekanismen sker i enlighet med ECB:s befintliga regler och förfaranden. Enligt dessa ska personal och chefer i allmänhet väljas ut av anställningsjuryer. Rekryteringen till den gemensamma banktillsynsmekanismen inleds med de högsta tjänsterna. Den lediga tjänsten som ordförande för tillsynsnämnden utlystes alltså först, direkt följd av posterna för de högre cheferna i slutet av september 2013 medan de flesta tjänsterna på mellannivå utlystes i början av december 2013. Syftet med den här metoden var att de redan utnämnda högre cheferna skulle kunna delta i den anställningspanel som inrättades för ledningen på mellannivå och dessa mellanchefer i sin tur i anställningspanelerna för övrig personal.

Processen har haft följande förlopp: Tillsynsnämndens ordförande tillsattes i mitten av december 2013 och var fullt delaktig i de slutliga besluten om tillsättningen av de fyra generaldirektörerna i början av januari 2014. Besluten om sex vice generaldirektörer kommer sannolikt att tas i februari 2014. Rekryteringen av de flesta chefer på mellannivå (cirka 100 tjänster) är på gång och kampanjer för majoriteten av experterna inleddes i slutet av 2013. Alla övriga lediga tjänster (cirka 20 chefer på mellannivå och 280 experter, alla i GD Mikrotillsyn III och IV) väntas bli utlysta i slutet av februari 2014. Rekryteringen till GD Mikrotillsyn I och II prioriterades med tanke på inrättandet av de gemensamma tillsynsgrupperna och den ingående bedömningen.

Personalen vid de fyra nya generaldirektoraten och det nya sekretariatet kommer tillfälligt att inhysas i en hyrd byggnad nära Eurotower.

När ECB flyttar till sitt nya huvudkontor som håller på att uppföras i Ostend-området i Frankfurt, kommer tillsynspersonalen att flytta in i Eurotower. ECB:s nya lokaler utformades

innan tillsynsuppgifterna hade planerats och kommer inte att ha tillräckligt med plats för tillsynspersonalen.

Utöver extra personal så skapas ett antal verksamhetsenheter inom den befintliga strukturen för att understödja utvidgningen i omfattning och uppgifter, med en personalstyrka som beräknas till ca 200 fasta FTE. Nya divisioner har inrättats i GD Rättsfrågor, GD Statistik och GD Finansiell stabilitet (vilken döpts om till GD Makrotillsyn och finansiell stabilitet för att spegla dess nya funktioner inom ramen för SSM-förordningen). Dessutom har nya sektioner inrättats i GD HR, budget och organisation och GD Administration.

Inom ramen för SSM-förordningen kommer ECB-rådet att upprätta och offentliggöra *uppföranderegler för ECB:s personal och chefer som är involverade i banktillsyn*. ECB undersöker för närvarande ett utkast till sådana uppföranderegler och kommer i vederbörlig ordning att lämna in ett förslag till tillsynsnämnden och ECB:s beslutande organ.

7 FÖRBEREDELSE AV ANDRA RELEVANTA ARBETSUPPGIFTER

7.1 KARTLÄGGNING AV EUROOMRÅDETS BANKSYSTEM

Som redan nämnts i avsnitt 2.1, inrättades en s.k. uppgiftsgrupp (WS1) för att kartlägga banksystemet i euroområdet. Den skulle med andra ord sammanställa en katalog med alla institut under tillsyn som omfattas av SSM, inklusive intern struktur och sammansättning för alla bankgrupper i euroområdet.

WS1 samlade vid flera tillfällen in data som underlag för analyser och rapporter. Dessa har sedan legat till grund för policydiskussioner om olika aspekter för klassificeringen av institut under tillsyn som betydande eller mindre betydande. Datasamlingen och analyserna har inriktats på de enheter som potentiellt kommer att omfattas av tillsynsmekanismen. Tillvägagångssättet för insamlingen av data om dessa enheter har utformats så att det finns utrymme för en bedömning av deras betydelse i linje med de kriterier som anges i SSM-förordningen. De metoder som används för bedömning och fastställande av betydande banker kommer att beskrivas i detalj i ett särskilt avsnitt i ramförordningen om den gemensamma tillsynsmekanismen. Utöver storlekskriteriet är granskade gruppers struktur och sammanställning särskilt relevant för fastställandet av om ett institut ska betraktas som betydande, med hänsyn till att de respektive kriterierna ska bedömas på högsta konsolideringsnivå.

Den uppsättning data som WS1 skapade har legat till grund för ECB:s urval av de institut som är föremål för den ingående bedömningen (se avsnitt 5.1) och kommer att utgöra basen för den första förteckning över betydande institut som ska upprättas innan den gemensamma banktillsynsmekanismen inleder sina tillsynsuppgifter i full utsträckning.

7.2 RAMVERK FÖR REDOVISNING AV TILLSYNSDATA

Ytterligare en uppgiftsgrupp (WS4) inrättades för att

- undersöka tillgången till jämförbar information på euroområdesnivå
- inleda utarbetandet av SSM:s ramverk för tillsynsredovisning.

I detta arbete ingick införandet av EBA:s mallar för finansiell rapportering (FINREP) och enhetlig rapportering (COREP).

Trots att jämförbarheten varierar något mellan olika jurisdiktioner förväntas antagandet av EBA:s tekniska standarder för genomförande (Implementing Technical Standards, ITS) förbättra jämförbarhetsnivån. För förberedelsefasen beslutade man dock att den mängd information som efterfrågas för tillsynsändamål inte ska begränsas av kravet på perfekt jämförbarhet.

Utformningen av den kommande ramen för tillsynsrapportering bygger på de data som behövs för att driva ett centralt riskbedömningssystem. De variabler som ingår i rapporteringsramen kategoriseras följaktligen i enlighet med en banks olika riskprofiler. Systemet betraktas vidare som ett flexibelt sådant, eftersom metoderna för bedömning av de olika riskprofilerna kommer att påverka datamallarnas utformning även i fortsättningen.

Två datainsamlingar utfördes innan SSM-förordningen hade antagits, ingen av dem innebar någon begäran om information direkt från banker. Nationella behöriga myndigheter samlade in stället in data genom befintliga nationella rapporteringssystem. En förhållandevis stor mängd information samlades in, vilket hjälpte till att finjustera utformningen av det centraliserade riskbedömningssystemet.

När SSM-förordningen hade godkänts, enades ECB och de nationella behöriga myndigheterna om en datainsamling som omfattar information av vikt för det centrala riskbedömningssystemet och som dessutom skraddarsys för dessa riskprofiler (t.ex. likviditets- och ränterisk). Data som inte fanns tillgänglig från nationella berörda myndigheter har begärts in direkt från bankerna. Detaljerad vägledning har getts och hjälpcentraler och FAQ-dokument finns tillgängliga för nationella behöriga myndigheter på ECB-nivå och för banker på nationell nivå. För insamlingen

av data görs stora insatser för att samordna begärandena på ett effektivt sätt och undvika duplikat.

Statistikuppgifter måste finnas tillgängliga i tid för att ECB ska kunna utföra sitt tillsynsarbete. ECB arbetar därför på att förbättra det berörda dataunderlaget så att det ska uppfylla den gemensamma tillsynsmekanismens särskilda behov.

Parallellt utarbetas även det datasystem som krävs för att ta emot tillsynsmekanismens bankdata och metadata vid ECB samt lagra, behandla (inklusive validering och konsekvenskontroll), sekretesskydda och sprida dessa data. Detta datasystem kommer att bestå av två huvuddelar:

1. data i enlighet med “ITS on supervisory reporting”, som EBA publicerade i juli 2013
2. andra ordinarie tillsynsdata som inte harmoniserats av EBA.

Datasystemet förväntas inrättas successivt. Den första etappen ska enligt planerna vara slutförd i juli 2014. Det kommer att kopplas samman med RIAD (Register of Institutions and Affiliates Database), vilken förväntas innehålla institutionell information och viktiga affärsdata om banker och bankgruppers sammanställning (dvs. referensuppgifter). Systemet kommer också att kunna hantera både individuella och konsoliderade (grupp) bankdata.

7.3 RAMVERK FÖR TILLSYNSAVGIFTER

ECB kommer inom ramen för SSM-förordningen att ta ut årsavgifter från kreditinstitut som är etablerade i de deltagande medlemsstaterna och från i en deltagande medlemsstat etablerade filialer till kreditinstitut som är etablerade i icke-deltagande medlemsstater. Dessa avgifter ska täcka, men inte överskrida, ECB:s utgifter i samband med sina tillsynsuppgifter. Avgifterna ska fastställas på högsta konsolideringsnivå inom deltagande medlemsstater och vara baserade på objektiva kriterier avseende det berörda kreditinstitutets betydelse och riskprofil, inklusive riskvägda tillgångar.

Inom detta område har arbetet hittills inriktats på följande:

- **Inleda utformningen av systemet för uträkning av tillsynsavgiften** – Under 2013 undersökte ECB de olika avgiftssystem och strategier som används i Europa och internationellt, särskilt i USA, i syfte att ta fram bästa praxis.
- **Utarbeta en ECB-förordning om avgifter** – Denna förordning kommer att omfatta villkoren och kriterierna för fastställande av storleken på den årliga tillsynsavgiften (inbegripet uppgifter om metoderna) och faktureringsförfarandet.

Nästa steg blir att slutföra förslagen om metoder för ECB:s tillsynsavgift och att utfärda ett utkast till ECB-förordning om tillsynsavgifter för offentligt samråd (förväntas ske under första halvåret 2014).

7.4 IT-INFRASTRUKTUR

Upprättandet av nya verksamhetsprocesser och operationer för den gemensamma tillsynsmekanismen stöds genom fyra IT-arbetsflöden:

- **Delade IT-tjänster:** Nya arbetsstationer har inrättats på den tillfälliga arbetsplatsen för SSM-personalen. Dessa kommer att följas av sammanlagt 1100 nya arbetsstationer hösten 2014. Nationella behöriga myndigheter kommer att ansluta till SSM-applikationer via CoreNet, den nätinфраstruktur som för närvarande används av de nationella centralbankerna (med undantag för de behöriga myndigheterna i Tyskland och Lettland, där en annan lösning kan komma att behövas). Möjligheter för utbyte av undertecknade och krypterade meddelanden med nationella behöriga myndigheter utanför ESCB undersöks.
- **Samarbete, arbetsflöde och informationshantering:** En allmän hjälplinje för förfrågningar angående SSM håller på att inrättas (se avsnitt 7.6) och ett IT-projekt om arbetsflöde (e-Contact) har inletts.
- **Resursplanering:** Verksamhetskraven och potentiella lösningar för SSM-budgeten, organisationsstruktur och rapporteringsrelaterade ändringar har identifierats tillsammans med företrädare för de olika affärsområdena och är under granskning. När det gäller kostnadsberäkning, fakturering samt inkassering och avstämning av betalningar (se avsnitt 7.3) har ECB identifierat SPA-modulerna "Public Sector Collection and Disbursement" och "Tax and Revenue Management" som möjliga lösningar. En prototyp håller på att utvecklas och kommer senare att utvärderas av företrädare för de olika affärsområdena.
- **Datainsamling, datakvalitetshantering och analys:** Projektet Supervisory Banking Data System (SUBA) har inletts. Verksamhetsanalysen och den tekniska analysen har slutförts. Utarbetandet av en prototyp påbörjades i december för att underlätta insamlingen och bedömningen av tillsynsfiler i ett tidigt skede (under första kvartalet 2014) i enlighet med de nya datastandarderna (ITS och XBRL). Verksamhetskraven för kartläggning och återgivning av betydande banker i RIAD-systemet har analyserats och åtgärdats. Det har dessutom anordnats workshops med användare inom ECBS för att samla in och bedöma verksamhetskrav för riskbedömningssystemet. För att underlätta

beslutsfattande och kommunikation i frågor som rör SSM, har Eurosystemet/ECBS IT-kommitté (ITC) även börjat sammanträda i en SSM-sammansättning.

7.5 INFORMATIONSHANTERING

ECB har beslutat återanvända och anpassa sina nuvarande strategier, rutiner och verktyg (dvs. dokumenthanteringssystemet DARWIN) för hanteringen av information⁹ inom den gemensamma tillsynsmekanismen eftersom de visat sig uppfylla liknande krav i andra sammanhang (t.ex. ECB, ESRB eller ECBS-kommittéer). Detta för att skapa synergier, och samtidigt respektera skillnaden i funktion mellan ECB:s penningpolitiska uppdrag och dess nya tillsynsfunktion.

De senaste månaderna har ECB försett nationella behöriga myndigheter med säker åtkomst till DARWIN och förberett arbetsplatser som ska stödja arbetet i samband med förberedelsefasen, SSM:s beslutande organ, den ingående bedömningen och ECBS-kommittéernas möten i SSM-sammansättning. Varje arbetsplats består av en säker portal som ger enkel åtkomst till information och avancerade funktioner för informationshämtning och samarbete.

ECB utformar även framtida informationshanteringslösningar för att stödja tillsynsprocesserna. Målet är att ha arbetsplatser där tillsynspersonal från ECB och alla nationella behöriga myndigheter enkelt och under högsta informationssäkerhet kan utbyta information om tillsyn och inspektion av kreditinstitut. I projektet ingår även att koppla ihop de gemensamma tillsynsgrupperna via ett användargränssnitt som innebär en unik ingång till SSM:s informationsmiljö och ger tillsynsgrupperna en uppsättning analys- och rapporteringsverktyg för hela riskbedömningen av institut under tillsyn och den tillhörande kvantifieringen av kapital och likviditet.

7.6 KOMMUNIKATION

En särskild projektgrupp har inrättats i ECB:s GD Kommunikation och språktjänster för samordningen av SSM:s externa kommunikation. SSM kommer att utnyttja befintliga synergier inom generaldirektoratet och ska ha särskilda talespersoner för tillsyn och personal för samordning av översättning, protokoll och information, engelsk översättning och redigering, intern kommunikation, allmänhetens frågor, multimedia och mediabevakning. Huvudstrategier för kommunikationen utarbetas också i Eurosystemets/ECBS kommunikationskommitté

⁹ All information, oavsett medium eller format, avseende ECB:s politik, arbetsuppgifter, verksamhet eller beslut (inbegripet arbetsuppgifter och verksamheter som utförs i enlighet med stadgan för ECBS och ECB) som tagits fram eller innehas av ECB.

(ECCO), för vilken ett nytt SSM-format har inrättats, bland annat bestående av erfarna kommunikationsexperter från de behöriga myndigheterna.

Webbplatsen kommer att vara det viktigaste kommunikationsverktyget för SSM. ECB:s webbplats utökades med en sektion om "Banktillsyn" samma dag som Europaparlamentet röstade om SSM-förordningen. Denna tillfälliga sektion fylls successivt på med SSM-relaterad information.

Parallellt håller en särskild webbplats för den gemensamma tillsynsmekanismen på att utarbetas. Den beräknas tas i bruk i november 2014 då SSM är helt funktionsklart. För närvarande görs en sammanställning och bedömning av de grundläggande kommunikationskraven för SSM, utöver de aspekter som omfattas av det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet och ECB. Dessa kommer att ligga till grund för den nya webbplatsens innehåll och struktur.

Det kommer att finnas en tydlig och funktionell skiljelinje mellan ECB:s penningpolitiska uppdrag och dess nya tillsynsfunktion men både ECB:s huvudwebbplats och den fristående SSM-webbplatsen kommer att innehålla information om SSM.

ECB:s nya tillsynsuppgifter förväntas medföra ett betydligt större antal frågor till ECB inom tillhörande områden. Till följd av resultatet av en enkät om hanteringen av allmänhetens frågor inom ramen för tillsyn samt av en genomförbarhetsstudie, planerar ECB att öka kapaciteten för offentliga frågor.

8 ANSVARIGHET

Ansvarighetsreglerna är avgörande för tillsynsbeslutens transparens, legitimitet och oberoende men gör det samtidigt även möjligt för SSM att utföra sina tillsynsuppgifter effektivt. SSM-förordningen innehåller uttryckliga och robusta bestämmelser om ansvarigheten.

För genomförandet av SSM-förordningen är ECB ansvarigt gentemot Europaparlamentet och EU-rådet och/eller, i förekommande fall, Eurogruppen i närvaro av företrädare från medlemsstater utanför euroområdet. I detta syfte ger SSM-fördraget upphov till olika kanaler för ansvarsutkrävande då rapporteringen inte bara sker till dessa två institutioner utan även till Europeiska kommissionen och de nationella parlamenten. I SSM-förordningen fastställs även tydliga förfaranden för utnämning av tillsynsnämndens ordförande och vice-ordförande.

8.1 ANSVARIGHET MOT EUROPAPARLAMENTET OCH EU-RÅDET

Den 12 september 2013 tecknade Europaparlamentet och ECB en deklaration där de båda institutionerna åtar sig att formellt sluta ett **interinstitutionellt avtal** om de praktiska aspekterna

av demokratiskt ansvarsutkrävande och tillsyn av utövandet av de uppgifter som ECB tilldelats inom ramen för SSM. Med andra ord, ett klargörande av hur de relevanta föreskrifterna i SSM-fördraget ska genomföras i praktiken. Europaparlamentets talman och ECB:s ordförande tillkännagav samtidigt sin avsikt att påskynda förfarandet för tillsättning av tillsynsnämndens ordförande.

SSM-förordningen trädde i kraft den 3 november 2013 och det interinstitutionella avtalet den 7 november 2013. Även om så inte uttryckligen krävdes enligt SSM-fördraget så slöt EU-rådet och ECB ett **samförståndsavtal** med en utförligare redogörelse för SSM-fördragets föreskrifter om samarbete mellan båda institutionerna i frågor som rör den gemensamma tillsynsmekanismen. Samförståndsavtalet trädde i kraft den 12 december 2013.

En viktig kanal för ansvarsutkrävande är de regelbundna utfrågningarna och de särskilda diskussionerna med tillsynsnämndens ordförande i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor (ECON) och i Eurogruppen. Offentliggörandet av denna kvartalsrapport kommer att åtföljas av en första utfrågning i ECON, planerad till den 4 februari 2014. I det interinstitutionella avtalet fastställs även ramarna för SSM:s medverkan i parlamentsutredningar och för konfidentiella muntliga diskussioner med tillsynsnämndens ordförande. Sekretessen säkerställs på lämpligt sätt, nämligen genom att alla deltagare måste underteckna avtal om tystnadsplikt. ECON kommer att få ett protokoll från tillsynsnämndens möten samt icke-konfidentiell information efter avslutad avveckling av ett kreditinstitut. ECB kommer på förhand att lämna in sina rättsakter avseende tillsynsuppgifterna till parlamentet innan de skickas ut för offentligt samråd.

När det gäller övriga specifika kanaler för ansvarsutkrävande och rapportering så kommer, under övergångsperioden, kvartalsrapporter att läggas fram för Europaparlamentet, EU-rådet och Europeiska kommissionen samt en årsrapport för Europaparlamentet, EU-rådet, Europeiska kommissionen och Eurogruppen. Årsrapporten kommer även att lämnas till de nationella parlamenten i deltagande EU-medlemsstater. Dessa kan ställa frågor och framföra anmärkningar. I det interinstitutionella avtalet och samförståndsavtalet finns redan en omfattande redogörelse för huvudinnehållet i kvartals- och årsrapporterna.

I linje med den framträdande roll för fullgörande av ansvarsskyldigheterna som tillsynsnämndens ordförande tilldelats genom SSM-fördraget, kommer denne att lägga fram årsrapporten för ECON och Eurogruppen i närvaro av företrädare för deltagande medlemsstater utanför euroområdet. Den första årsrapporten förväntas bli offentliggjord i slutet av 2014. I linje med det interinstitutionella avtalet kommer den att publiceras på ECB:s webbplats. Ledamöter i parlamentet och EU-rådet kommer att kunna ställa muntliga och skriftliga frågor till tillsynsnämndens ordförande. Skriftliga frågor och svaren på dessa kommer att publiceras på

Europaparlamentets och ECB:s webbplatser. Allmänheten kommer också att få möjlighet att lämna kommentarer och ställa frågor om detta och andra SSM-relaterade ämnen som kommer att sammanfattas i en uppsättning Vanliga frågor (se även avsnitt 7.6).

Vissa av de aktuella bestämmelserna i SSM-förordningen har redan genomförts när denna första kvartalsrapport för SSM utfärdas. Det gäller främst det öppna urvalsförfarandet för tillsättningen av posten som ordförande för tillsynsnämnden. Tack vare det goda samarbetet mellan Europaparlamentet, EU-rådet och ECB kunde de steg som framfördes i SSM-fördraget och utarbetades i det interinstitutionella avtalet och i samförståndsavtalet genomföras i rask takt och ledde de till att EU-rådet utnämnde Danièle Nouy till ordförande den 16 december 2013. Den 22 januari 2014 föreslog ECB-rådet att utnämna Sabine Lautenschläger till vice ordförande för tillsynsnämnden. En offentlig utfrågning av Sabine Lautenschläger och en omröstning om hennes nominering har planerats till den 3 februari 2014 vid Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor (ECON). De steg i det öppna urvalsförfarandet som ledde fram till ECB-rådets förslag till ordförande omfattade inlämnandet av meddelandet om ledig tjänst till Europaparlamentet och EU-rådet samt upprättandet av en kortlista med sökande till tjänsten. ECON höll även en offentlig utfrågning av och omröstning om den sökande till posten som ordförande.

Då ordföranden för tillsynsnämnden ännu inte hade tillsatts skickade parlamentsledamöter frågor till ECB:s ordförande om förberedelserna för SSM. Dessa besvarades och postades på Europaparlamentets och ECB:s webbplatser. Tillsynsnämndens ordförande har sedan tillsättningen den 16 december 2013 besvarat ytterligare frågor. I enlighet med det interinstitutionella avtalet erhöll parlamentet utkastet till ramförordning den 4 februari 2014 och före det offentliga samråd som ska inledas den 7 februari. Denna ramförordning utgör en av de viktigaste delarna i förberedelserna inför SSM.

9 NÄSTA STEG OCH KOMMANDE UTMANINGAR

En av de viktigaste utmaningarna för ECB har varit att de nya arbetsuppgifterna är av ett helt nytt slag och av en helt ny omfattning. Tidsramen för inrättande av den gemensamma tillsynsmekanismen är dessutom mycket kort, de facto betydligt kortare än den tidsram som fanns tillgänglig när ECB och den gemensamma penningpolitiken inrättades.

En annan svårighet har varit ändringarna i tidsschemat. Det datum då ECB ska ta över sina nya tillsynsuppgifter har successivt ändrats från mars till november 2014, vilket inneburit ständiga

anpassningar av alla tidslinjer och påverkat t.ex. beslutsprocesser, tillsynskalender, logistikförberedelser, rekrytering och upprättandet av gemensamma tillsynsgrupper.

Före nästa kvartalsrapport, vilken planerats till maj 2014, kommer ECB särskilt att behöva ta sig an följande tre utmaningar:

- I samband med rekryteringen av personal till SSM och upprättandet av de gemensamma tillsynsgrupperna, som svarar för den dagliga tillsynen av cirka 130 betydande banker, måste ECB skapa förutsättningar för en fruktbar samverkan mellan den ”centrala” personalen och personalen vid de nationella behöriga myndigheterna. Det är mycket viktigt med en bra förvaltning för SSM eftersom personer med hög kompetens arbetar mot samma mål men kan vara anställda av olika myndigheter och ha sin arbetsplats på olika orter.
- Det kommer att vara mycket viktigt för tillsynsnämnden att fungera så effektivt som möjligt redan från början. Under perioden fram till dess att ECB tar över sina arbetsuppgifter måste flera grundläggande beslut fattas, inte bara de som ska bestämma den gemensamma tillsynsmekanismens övergripande funktion utan även den vidare utvecklingen och kalibreringen av tillsyns- och riskbedömningsmetoder som är tillämpliga i hela SSM och som behövs för att ECB ska kunna fatta kapital- och likviditetsbeslut redan 2014. Detta är även relevant för den ingående bedömningen, om vilken mer detaljer nyligen tillkännagavs.
- Som uppföljning av denna kvartalsrapport kommer ECB att försöka uppfylla berättigade förväntningar vad gäller ansvarighet och transparens som bygger på det interinstitutionella avtalet och samförståndsavtalet. ECB har ett starkt engagemang att utföra sina ansvarsuppgifter i enlighet med dessa avtal.